

### C. Perspektíva rozvoja študijných odborov priemyselného dizajnu nábytku a drevárskych výrobkov a interiérovej tvorby a poradenstva

1. Rozvojovým zámerom Technickej univerzity je podporovať odborný a kvalitatívny rast pracovísk univerzity fakúlt a katedier. Jedným z rozvojových cieľov je aj vytvorenie Inštitútu dizajnu nábytku a drevárskych výrobkov (IDNaDV) Drevárskej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene ako garanta pre umelecko-technické študijné odbory. Súčasné študijné odbory ("Priemyselný dizajn nábytku" - PDN a "Interiérová tvorba a poradenstvo" - ITP) garantuje Katedra dizajnu nábytku a drevárskych výrobkov.
2. Pre veľký záujem zo strany študentov zo SR a stredoeurópskych štátov (5 až 7-násobný počet uchádzačov v pomere k možnosti prijatia na štúdium) je DF TU nútensá hľadať nové priestorové a kapacitné možnosti pre zriadenie inštitútu pre pôsobnosť v stredoeurópskom regióne s perspektívou rozšírenia na krajiny celej Európy, prípadne na vybrané oblasti sveta.
3. Opodstatnenosť vytvorenia takéhoto pracoviska vidíme:

- v potrebe zhodnotenia dreva (domácej obnoviteľnej suroviny) transformáciou na výrobky novej generácie a komplexným využitím jeho vlastností (tvorba, vývoj výrobkov pre tuzemský trh a export hotových výrobkov, nie suroviny)
- v úzkej spätosti a tradícii tvorby (dizajnu) nábytku a drevárskych výrobkov so základným materiálom (drevom), technikou a technológiou ich výroby (Inštitút by bol súčasťou DF)
- v potrebe zvýšenia úrovne predaja nábytku a tvorby bytového interiéru (skvalitnenie obytného životného prostredia)
- v potrebe spracovania, vývoja a prípravy podkladových metodických materiálov (funkčné, technické, ekonomické) z oblasti tvorby nábytku a drevárskych výrobkov, bytovej kultúry (štýl bývania, zariadenie interiérov nábytkom) a predaja týchto výrobkov pre potreby dizajnérov, konštruktérov, výrobcov a predajcov.

### Záver

Na záver treba podakovať kolektívu KDNDV a všetkým pracoviskám DF TU vo Zvolene, ktoré sa podielajú na súčasnom procese výchovy odborníkov študijných odborov PDN a ITP. V neposlednom rade odborníkom - externým domácim i zahraničným učiteľom, Katedre interiéru, výstavníctva a scénografie FA STU v Bratislave, spolupracujúcim nábytkárskym firmám a sponzorom.

V zmysle rozvojového programu DF TU vo Zvolene podporujeme myšlienku vybudovať Inštitút DNADV, ktorý bude prínosom pre rozvoj umelecko-technických študijných odborov vo výchove vysoko kvalifikovaných odborníkov pre danú oblasť. Cieľom je vytvoriť pracovisko so slovenskou a medzinárodnou pôsobnosťou, ktoré by sa významnou mierou podieľalo na

zhodnotení dreva (významnej domácej obnoviteľnej suroviny) transformáciou na výrobky novej generácie a komplexným využitím jeho vlastností na vysokej profesionálnej úrovni. Inštitút bude základom pre budovanie pracoviska na úrovni fakulty.

\*

*Doc. Ing. Štefan Schneider, CSc.,  
DF TU vo Zvolene*

### THE DEPARTMENT OF FURNITURE DESIGN AND WOODEN PRODUCTS - THE PRESENT STATE AND ITS PROSPECT

*By Štefan Schneider*

*The study branch "Industrial Design of Furniture" was established at the Faculty of Wooden Products at the University of Technology in Zvolen in 1988. It consists of three departments: the department of fine arts, the department of design, furniture and interior and the department of realisation. The winter term of the fourth year is supervised by the Faculty of Architecture in Bratislava, while the summer term of the fifth year is devoted to the diploma project. The bachelor study was introduced in 1994, based on the three year cooperation with the Austrian Ministry of Education and Art. The graduates are qualified to be sale managers and interior designers in furniture stores as well as private designers. There is a great demand from the side of students of Slovakia and of foreign countries too, and thus extending capacities and establishing the Institute of Design as an integral force in the countries of Central and Eastern Europe.*

### Štefan Šlachta

### KRÍZA PROFESIE, ČI KRÍZA VÝCHOVY?

Problém definície profilu absolventa štúdia architektúry sa na tejto fakulte, len čo si to ja pamätam, rieši už vyše 40 rokov. Dnes sa zamýšľame o tomto probléme znova. Oproti roku 1956 sa však časy zmenili a názory posunuli.

Osobne som nemal doteraz možnosť na vašej pôde o tomto probléme hovoriť a preto vás možno môj názor prekvapí. "Škola vôlebec nepotrebuje definovať profil svojho absolventa". Škola nie je a ani nebude inštitúciou, ktorá má vychovávať hotových, kompletných, dokonalých architektov, či urbanistov. Absolvent školy architektúry nemusí byť vydrilovaný študent, ktorý si po opustení školských lavíc sadne kdesi v ateliéri, do inej lavice pripravený riešiť akúkoľvek architektonickú či urbanistickú úlohu. Cieľom architektonickej školy nemôže a nesmie byť výchova fachidiotov a my si nesmieme namýšľať, že sme tí praví, ktorí vedia, čo je pre toho ktorého študenta to najlepšie. Dnešná škola architektúry musí byť

koncipovaná na princípe ponuky - ponuky, ktorá musí byť široká, voľná a definovaná, na princípe rozvíjania talentu, tvorivosti a záujmu toho ktorého študenta. Škola musí vytvárať podmienky pre získanie maxima informácií o metodike tvorby, o súčasnej legislatíve, o materiáloch, konštrukciách, dejinách, musí podporovať rozvíjanie výtvarného i konštrukčného cítenia, učiť spôsobom komunikácie s partnerskými profesiami, stavebníkom i verejnou, vstupovať zásady ekologickej myslenia, zásady sociálneho prístupu k riešeniu problémov atď. a pritom všetkom sa nikdy nesmie ohradiť múrom, ktorý by študentovi nedovoľoval učiť sa a zaujímať sa o iné - o jazyky, o výtvarné umenie, o hudbu či literatúru, sociológiu, matematiku, výskum atď. Ak by si niekto položil otázku prečo - odpovedou je, že akýkoľvek "správne vyprofilovaný" absolvent, bez schopnosti svojho ďalšieho rozvoja, po pár rokoch stráca kontakt s vývojom svojej profesie. Pred rokmi pri pobytu vo Fínsku ma fascinoval tamojší systém výučby architektov. Bol založený na tom, že svoj profil absolventa mal každý študent možnosť formovať si sám, podľa vlastného talantu, vlastných možností, vlastného záujmu. Mohol skončiť ako tvorivý architekt, ale aj ako architekt, ktorý má vzdelanostné zázemie z fotografie, z manažmentu, žurnalistiky, sociológie a pod. Zodpovednosť za svoj profil absolventa tu niesol každý sám. Vyžaduje to otvorenosť systému, vzájomnú spoluprácu nielen fakult, ale aj univerzít, fungovanie kreditného systému. Je to šanca, ako sa dá v budúcej spoločnej Európe prežiť.

Často počúvame o kríze profesie architekta. Myslím si, že je to skôr kríza výchovy architektov. Treba si jasne aj na školách uvedomiť, že výučba architektov nekončí definitívne diplomovou pracou - je to len uzavretie jednej etapy vzdelania, ktoré však musí v inej etape pokračovať ďalej. A my sa musíme zamýšľať, či chceme a ako sa budeme na tejto ďalšej výučbe podieľať. Spolu s komorou architektov, na úrovni vedeckých rád univerzít i ministerstiev i v rámci medzištátnej spolupráce v EU.

\*

*Prof. Ing.arch. Štefan Šlachta, CSc.,  
rektor Vysokej školy výtvarných umení*

## THE CRISIS OF PROFESSION OR THE CRISIS OF EDUCATION ?

*By Štefan Šlachta*

*To define the profile of a graduate is a continually pressing problem, which is never settled. The school of architecture should not produce a final product similar to a professional architect, but educate in an open way and offer a wide range of information on methodics, legislation, materials, construction and history and develop artistic and building skills and to teach ways of communication and solving of issues in an ecologically and socially sound way. In Finland the system of*

*education in architecture is based on the possibility to choose one's profile, which requires an open system of education, the cooperation of universities and functioning of the credit system. The education of architects does not end with the diploma thesis, but is followed by another cycle.*

## Filip Trnkus

### PROBLEMATIKA URBANISTICKÝCH SÚBOROV V INOVÁCII ŠTUDIJNÉHO ODBORU URBANIZMUS V ZMYSLE KONTEXTU ZÁKLADNÝCH VZDELÁVACÍCH PROGRAMOV UNESCO A EU

Hlavnou úlohou vzdelávacích inštitúcií a vysokej školy zvlášť je akútne reagovanie na postupujúce premeny spoločnosti a prebiehajúce urbanizačné procesy, s nadväzným usmerňovaním výchovy a rozsahu vzdelávacích aktivít. Sledovanie vyšej účinnosti univerzitného štúdia s úsilím o kompatibilitu s vyspelými univerzitami v zahraničí, vyžaduje permanentnú aktivizáciu smerom k prebiehajúcej transformácii vzdelávania. Univerzitné štúdium rovnako v minulosti ako, aj v súčasnosti je založené na polarite. Na jednej strane je to súbor kritérií, ktoré prekračujú rámec regiónu a štátu a vytvárajú spoločných menovateľov pre kompatibilitu s inými, obsahovo porovnateľnými školami. Na druhej strane je to súbor osobitostí, jedinečnosti, metodik, postupov, ktoré sa historicky kryštalizovali do špecifika tej-ktorej školy, či už ilustrovanéj osobnosťami jednotlivcov (predstaviteľov, alebo nositeľov "školy"), resp. sa abstrahovali do identického potenciálu celku.

Vo svojom príspevku by som sa chcel dotknúť tých otázok, ktoré súvisia s problematikou pravou, teda širšieho kontextu vzdelávania. Svoje posteje zúžim na priestor vzdelávania v oblasti urbanizmu, nie však v jeho izolovanej podobe, ale neustáleho videnia integrity s celým procesom architektonickej činnosti.

Od deväťdesiatich rokov, ktoré predstavujú zásadnú premenu nielen vo sfére spoločensko-ekonomickej, ale aj v orientácii vzdelávania sa základné idey v očakávanej podobe nenapĺňajú. Aj podstata univerzitného vzdelávania je viac prezentovaná v proklamáciách, ako vo vecnom naplňovaní studijných programov.

Jedným z hlavných princípov univerzitného štúdia je poskytovanie širokého spektra vzdelávacích aktivít. Reflektovaním tohto princípu na podmienky Fakulty architektúry možno konštatovať, že súčasná organizácia štúdia, nielenže sa ochudobnila o niektoré pozitívne "vykultivované" v ére proforských osobností napr. v rozsahu a metodike ateliérovej práce, ale hľavne, že v súčasnosti dostatočne a plnohodnotne nenapĺňa priestor spektra študijných odborov, ktorý jej patrí.